

"Een werk wint aan betekenis door in te gaan op het ontstaan ervan, het waarom, het hoe en wanneer, maar het is niet noodzakelijk. De hoofdzaak is dat wanneer je naar een werk kijkt, je er iets bij voelt. Dát is belangrijk." Robert Ryman

De schilderkunst is een trage kunst; een kunst die de vooruitgeschoven vluchtigheid ontkapselt in momenten van gestolde visuele concentratie. Een schilderij is een synthese van een proces dat zich afspeelt buiten de begrenzingen van de drager. De schilder richt zich op een focus, een zichtbare focus van kleur die dankzij het licht tot leven komt. De abstracte schilderkunst is een manier om zich beeldend uit te drukken zoals een musicus zich op een oneindige manier kan bedienen van het in se vrij beperkte scala aan muzieknoden. De variaties met verf op doek zijn bij goede schilderijen het perfect gerijpte resultaat tussen een doorleefd assimileren van de geschiedenis van het medium en de ongebonden, door gevoel en stemming ingegeven factoren die het kunstwerk sturen tot een uniek en authentiek object. Het schilderij blijft een tastbaar object; een met speculatieve meerwaarde opgehoogd ding dat de expressie wordt van een particuliere kijk op het leven.

Abstracte kunst verleent geen verhalende bijsluiter; de abstracte kunst laat de toeschouwer in het ongewisse; laat een onbekende en haast niet benoembare beeldtaal opbotsen tegen het verwachtingspatroon om alles in het leven inhoudelijk onder controle te houden. De abstracte kunst is om die reden vaak ook een spiegel van het enigma; ze verleent de toeschouwer de volle vrijheid om de verantwoordelijkheid met beide handen te nemen nu eenmaal zelf te beslissen wat iets al dan niet kan betekenen. Er is in de abstracte kunst geen opgelegde betekenis of dito lectuur. De abstracte kunst is het domein waar de vrijheid van het beeld in concordantie treedt met de vrijheid van de geest.

Het oeuvre van Joost Colpaert is gebaseerd op het bewust introduceren van het begrip tijd; hij verlegt zijn tijdsgrenzen in het werk door de tijd als component te laten binnensijpelen als één van de grondslagen tot het maken van intrigerende werken. Het werk van Joost Colpaert is zijdelings ingebed in de traditie van het laag na laag materialiseren van een concept. Zijn vormelijk concept bestaat uit het over elkaar posi-

tioneren van ringen en lussen die als een chaotische wirwar over en in elkaar tot in een harmonieuze eenheid uitmonden. Die kringloop die ik als een maalstroom ervaar, is het alibi om te schilderen - te schilderen op een manier waarbij de onderlinge verhoudingen in compositie het zwoegend resultaat zijn van een complex denkwerk dat soms letterlijk in een mooie knoop eindigt.

De werken van Joost Colpaert zijn kluwens waarin de kleur met de bestanddelen licht en schaduw de toeschouwer met de neus op de grondbeginzelen duwen van de schilderkunst. In die zin is zijn werk misschien wel op een onbewuste manier deelachtig aan de opeenvolgende omwentelingen en stijlbreuken in de kunst van de 20^e eeuw. Het kubisme, het futurisme en zelfs de onderzoeken van een einzalganger zoals Georges Vantongerloo echoën in dit werk. De kunst is een list; een vervalsing van de werkelijkheid - ook in de schilderkunst van Joost Colpaert is de wentelende schoonheid van zijn meanderende composities een manier om zich te ontdoen van de werkelijkheid. Als musicus/kunstenaar weet hij op een geduldige manier de verf in goede banen te leiden - niet in de zin van Amerikanen zoals Frank Stella of Sol LeWitt die alles heel meetkundig in de pas hielden - als een dynamisch ophogen van een zweem en suggestie van beweging door middel van de verf die zich als een illusie op het paneel slingert. De composities zijn niet gekadreed; daarmee bedoel ik dat de werken van Joost Colpaert zich niet beperken tot mooi bedachte en "affe" composities binnen en in het grondvlak. Zijn composities alluderen op een zekere mate van oneindigheid; het schilderij als een particulier detail in een groter bedacht universum waarbij de dragende (veelal witte) muur het contact met de werkelijkheid waarborgt.

De meest recente schilderijen zijn meer en meer ingetogen; ontdaan van de wil om de kleur in te zetten in een decoratief ogend spel van vormen. De meest recente schilderijen vertonen een iconografische verzonkenheid, parallel aan een

haast verplichte manier van kijken die hier letterlijk en figuurlijk aast op diepgang. De schilderijen evolueren naar een monochroom in elkaar overvloeien van achtergrond en sierlijk kronkelende baan-motieven. In deze werken verdwijnt de hiërarchische suprematie tussen voor- en achtergrond en wordt het objectgerichte van een schilderij duidelijk, geaccentueerd door de verf af te dekken met een laag vernis. Vernis als een vlies tussen de verf en de werkelijkheid, de waarneembare scheiding tussen het interne kunst om kunst discours waarop de kunstenaar één en al is geconcentreerd en de reflectie/spiegeling die de toeschouwer in het vernis ondervindt als actieve deelgenoot van en in het kunstwerk. De oneffenheden in de textuur van de verf zijn en worden tekens van leven; de kunstenaar effent de verf niet tot een metafysisch, glad niveau maar laat die verf en haar eigenschappen over aan het toeval dat de tijd het gunt. De monochrome werken van Joost Colpaert vibreren van leven en geven naar zijn zeggen zelfs een wazige beeldkwaliteit die de kunstenaar associeert met water, de bron van alle leven. Het fluide loopt als een rode draad doorheen zijn picturale productie en verwijst op die manier naar de natuur waarin niets zich beperkt op het vlak van dogma's qua lijnvoering.

De sferische schilderkunst van Joost Colpaert is een opmerkelijke en zeldzame manier van schilderen die zich nerveus nestelt in het netvlies van de toeschouwer. Schilderkunst blijft een erg precieze manier om de wereld op een beeldende manier te absorberen en te visualiseren als een authentieke en unieke terugblik op die werkelijkheid. De gedreven manier waarop Joost Colpaert zijn schilderkunst laat evolueren naar een staat van sferisch realisme getuigt van een bezadigd dialogeren met de erfenis van de schilderkunst in het perspectief om zijn kunst te relateren op de muzische kadans waarop zijn leven is gebaseerd.

Luk Lambrecht
Januari 2001